

Regenboogkinderen

Frans Busschots

Cursiefjes en andere korte teksten

Regenboogkinderen

Tekst:

Frans Busschots

Cover:

Walter Baats

ISBN:9789403746081

Duizend en een ideeën zoeken hun weg naar de zon. En dan heb je onverwacht regen en een sterke regenboog.

Maar je hebt ook duizend en een kleine regenbogen.

Misschien nog niet helemaal volgroeid en nog niet in het bezit van alle nodige kleuren, maar met alle volwaardige ideeën om morgen een keuze te kunnen maken.

Lieve lezer, morgen moet niet op vandaag lijken. Je kunt echter best op vandaag verder bouwen, om morgen helemaal nieuw aan de slag te kunnen gaan. Morgen is immers meer dan een nieuwe dag!

Regenboogkinderen

Neen, zo lang is het nog niet geleden, maar toch van in 1983, in Zuid-Afrika. Ik zou mijn vriend, die daar een plantage van 42 ha appelsienbomen had en de naam Kempenland droeg, nareizen. En net dat weekend was er een staking op Zaventem voorzien. Normaal zou ik in Johannesburg in de nacht toekomen en zou mijn vriend me daar opwachten. GSM bestond nog niet en mijn vliegtuig van Sabena zou veel later vertrekken. Veel miserie dus.

Ik kwam een dag later in Johannesburg toe, keek goed rond, zette mij op mijn koffer en viel in slaap. Na een tijdje hoorde ik opeens een stem die mijn naam afriep. Het was Jef. Oef! Een oplossing die als uit de hemel viel. Hoe had ik het probleem moeten oplossen?

“Rij je mee?” vroeg Jef met zijn bekende warme stem.

Ik stond op, nam mijn koffer in de hand en volgde mijn vriend. Zijn auto, een minibusje, stond in de ondergrondse parking. Hij nam mijn koffer aan en plaatste die op de achterste rij stoelen. “Een pintje of een cola?” Jef keek vragend naar mij. Ik wees op de cola.

“Iets eten?” vroeg de chauffeur. Ik knikte. Ik was bekaf. “Lukt dat wel? Eten als je zo moe bent?” Ik knikte. Maar dat bleek niet zo te zijn.

Een groot restaurant, naast een van de hoofdwegen naar Potgietersrus. Fritten met een soort stoofpot. Lekker vlees. Een blanke nam de bestelling op, maar twee zwarten brachten eten en drank. Wat een schok. Zo nu en dan deed ik mijn ogen toe, op zeker moment viel er zelfs een frietje van mijn vork voordat ik mijn mond kon opendoen. Opeens kon ik mijn ogen niet meer openkrijgen. Jef duwde tegen mijn schouder, mijn ogen floepten open en op minder dan een meter stond een echte zwarte. Ik schrok en mijn bord viel op de grond. Ik moest plots naar de wc. Even later, toen ik terugkwam, waren de twee zwarten bezig met alles op te ruimen.

“Ik heb je al verontschuldigd!” zei Jef. “Ik heb hun gezegd dat je een lange reis gemaakt hebt. Ze vonden het helemaal niet erg. Ze begrepen meteen dat je heel moe was.”

Ik glimlachte, zij lachten breed terug. Ook hun hemel ging open!

Ja, dat is mijn verantwoordelijkheid: afblijven!

Verantwoordelijkheid. Voor mij een raar woord, maar wat denk jij daarvan, lieve lezer?

Jaren geleden gebeurden er enkele dodelijke ongevallen (mijn oom Jan en een vrouw uit de Heimolenstraat waren de slachtoffers) op de kruising van de N10 met de Houwstraat. De pers sprong erop en heel vlug daarna stonden er al verkeerslichten op dat gevaarlijk kruispunt. Dankzij

de pers, die er veel ruchtbaarheid aan gaf, kwamen de verkeerslichten er vrij vlug. Maar nog wat jaren geleden kwam er een gele oplegger van een Hasseltse transportfirma (naam zal ik nooit vergeten) van Aarschot en reed richting Lier. Twee auto's vol vakantiegangers die naar de zee reden, kruisten de N10 en werden in de vlucht gepakt door de transportwagen. De vrolijke bende van de laatste auto, eindigde in de buurt van het duivenkot van de toenmalige slager op 't Hoekske. De duiven moeten zich zeker een aap geschrokken hebben van die stervende mensen op dat grasveldje, en het publiek dat later in grote getallen kwam kijken. Zelf heb ik die duiven gezien, voor al het andere was ik toen blijkbaar nog te klein. Ik moest toevallig naar de slager om een rond pakje varkensvet (500 g) te kopen en nog wat vlees.

Verantwoordelijkheid? Voor mij twee soorten: financiële en morele verantwoordelijkheid. Ook politieke verantwoordelijkheid bestaat, maar dat is iets wat zweeft tussen financiële en morele verantwoordelijkheid.

Soms hoor ik 'Dat is mijn verantwoordelijkheid! Afblijven' zeggen. Mooi maar wat wil dat zeggen?

Neem nu mijn voorbeeld, helemaal vooraan. Men bepaalt een norm van verkeersdichtheid, van gevaar (zwarte punten) en kijkt dan naar de kassa. Maar de kassa kan men aanvullen, dat is een kwestie van prioriteiten en de sterke persoonlijkheid die het beleid voert. Misschien komen er nog

andere aspecten een belangrijke rol spelen, persoonlijke belangen en omstandigheden, bedoel ik. Maar deze laatste zin mag men schappen of vergeten te lezen.

Wie begaan is met wel en wee en doet waarvoor hij betaald is, zit op het goede spoor. Verantwoordelijkheid is meer dan aanvoelen en het goed kunnen uitleggen. Verantwoordelijkheid nemen wil zeggen zich voor iets inzetten. En het mag niet te lang duren alvorens men in iets gelooft waarvoor men zich kan inzetten. Twijfelaars zijn een blok aan het spreekwoordelijke been. Zien, oordelen en handelen, daarover gaat het.

Verantwoordelijkheid heeft ook meer dan iets met creativiteit te maken, inzicht, nadenken en zeker met handelen.

Er is een morele verantwoordelijkheid, maar daar kan men soms een kringetje rond maken, met 'ach er gebeurt zoveel misserie in deze wereld, ik kan alles toch niet aan mijn broekspijpen hangen' kan men zich soms gemakkelijk distantiëren van het probleem. Bij sommige mensen kan de morele verantwoordelijkheid echter héél lang blijven hangen.

Financiële verantwoordelijkheid kan bijna niet zonder morele verantwoordelijkheid.

En politieke verantwoordelijkheid kost blijkbaar de betrokken politicus niet zoveel financiële gevolgen, maar wel in de eerste plaats morele gevolgen. Een politicus die een slechte beurt maakt in de regering

als gevolg van een verkeerd geïnterpreteerde verantwoordelijkheid, zal natuurlijk bij een volgende selectie niet meer op de eerste plaats staan.

Er liggen duizend en een verantwoordelijkheden op ons te wachten en dat afhankelijk hoe we naar de wereld om ons heen kijken. Kleine en grote verantwoordelijkheden, maar steeds met respect voor onze samenleving.

Het leven kan eens zo mooi zijn als we rondom om ons heen kijken. Als we met een glimlach kleine menselijke kantjes nog menselijker maken.

Ja, dat is mijn verantwoordelijkheid, afblijven! Zo kunnen we dat ook zeggen, maar doen, eerst in de rij staan om te helpen? Dat is het. Doen!

Het prieeltje

Het was toen de gewoonte niet om in het openbaar te zoenen, en heel dicht tegen elkaar in het dorp te flanneren.

Rustige vrijplaatsen waren eerder zeldzaam.

Bij een gesprek zonder woorden wist men niet hoe eraan beginnen.

Maar zo in een prieeltje en de dromerige omgeving hadden we meer kunnen bereiken, in kortere tijd.

De vrij-tijd hadden we zeker met een jaar of twee kunnen inkorten, en we hadden zeker meer plezier beleefd.

Nu komen we regelmatig met kinderen en kleinkinderen naar dit prieeltje kijken, terwijl oude dromen aan toen deden denken. Hebben we echt iets gemist?

Een kusje maar?

Ze was eerder terughoudend, maar haar brede glimlach maakte veel goed. Maar Fons was meer

voor de hartelijke knuffel, al vond Els dat niet zo hygiënisch en dan kon het niet. Zo simpel is dat. Alhoewel...

Jaren bleef Fons zijn verlangen groeien en groeien. Op een dag zat hij op een bank in het stadspark en een verloederd hondje, met honger en dorst, kwam aan zijn voeten snuffelen. Hij duwde het hondje weg, maar het kwam altijd terug. Toen Fons naar huis ging volgde het ook. Ik zal maar langs de achterdeur gaan, dacht hij. Maar plots ging die deur open en Els zag meteen het hondje en ze liep er naar toe. En ze streeelde het hondje. Liefde op het eerste gezicht.

Verdorie, dacht Fons. En ik dan? Is dit wel hygiënisch? Els nam een plasticen kommetje en meteen likte het hondje van fris water. Fons zette zich op een stoel en bladerde in de krant van gisteren of nog van een dag vroeger. Els nam het hondje meteen mee naar binnen.

Na de middag kwam een vriend van Fons langs. Hij vertelde het hele verhaal aan die vriend. Een hond kussen is als een koffie met melk drinken zonder melk. De zachtheid van vrouwenlippen is hemels, lachte die vriend. Maar met de hond proberen, vond hij.

De volgende dag zag Fons dat Els de hond uitgebreid knuffelde. Na een tijdje was het dan zijn beurt. Hij knuffelde langs de andere kant. Stiekem keek Els toe.

Nog een dag later vertelde Fons aan Els dat hij de hond al uitgebreid gezoend had. Overal. Van kop tot en met staart. Alles was gebruikt geweest. Maar als ze nog even wachtte dan was alles wel opgedroogd. En hondenmicroben kunnen geen kwaad voor mensen, had hij horen zeggen.

Els begon te wenen. Veel tranen en trillende ruiten. Fons wilde haar troosten en nam haar linker hand vast en gaf er een kusje op. Eentje maar. Maar ze trok haar hand niet terug. En zo om de twee, drie minuten, gaf Fons een kusje. En toen ze moe geweest was, stak ze haar andere hand uit naar Fons. Maar Fons deed alsof hij dat niet zag. Plots trekt ze Fons naar zich toe en wil hem helemaal veroveren. Fons houdt de boot af. Hij vaagt zijn lippen droog. Eentje maar, zei hij streng. Els leek dat niet gehoord te hebben. Een verroeste vijs kun je met cola losmaken, had de buurman gezegd. Dat kan wel, maar wat is dat voor een gekke vergelijking! In ieder geval: Els bleef maar kussen. En de hond bleef maar blaffen!

De Servettenoprollers

Een beetje stijl mag wel, vind ik. Daarin is natuurlijk ook wat omkadering en structuur in begrepen. De structuur van het restaurant, ja in een boot heb je om te beginnen ook beperkingen, zoals men die ook in andere restaurants kent en ervaart. Maar misschien heeft een restaurant aan boord meer

bepkeringen. En misschien ook meer voordelen. Qua uitzicht en sfeer dan toch. Het grote restaurant op deck negen, waar wij die week durende de cruise meestal gingen eten, was vrij eenvoudig, maar efficiënt.

Een twintigtal 'kraampjes' met telkens 2 personen per kraampje voor de bediening. Niemand moest echt wachten, alles verliep vlot. Per dertig tafels drie personen voor bediening (op- en afruimen, rondbrengen van koffie en fruitsap.) Die 'garçons' kwamen van over de hele wereld. Indonesië, en allerlei landen waar men weinig werk kan aanbieden. De lage loon landen, zeg maar, die in de scheepvaart voor goedkoop personeel zorgen. Mensen die meerdere maanden aan een stuk samenleven op een schip dat op- en afvaart langs de mooiste scheepvaartroutes. Dank u, lieve mensen van over de hele wereld! Voor jullie inzet en glimlach!

Ze waren er iedere morgen voor ons ontbijt (hun dienst begint om 5 uur iedere morgen) en hadden pas gedaan met werken nadat ze met de servetten gedaan hadden.

Eten kon de hele dag, op ieder uur, als was het na tien uur alleen maar een beperkt hapje met een zacht drankje.

Rond tien uur als hun regulier werk erop zat, hadden alle 'waiters' nog een belangrijke job te doen. Met tientallen dienstkarretjes bracht men

bestek en gewassen en gestreken servetten aan. Het aantal jongens en meisjes groeide vlug aan. Op enkele minuten tijd zaten ze met een twintigtal, ieder op een tafeltje met stapels servetten en dozen bestek, zo recht van de afwasmachine. Het eerste half uur werd er stevig doorgewerkt, maar nadien, wanneer het einde in zicht kwam leek het alsof het juk van hun schouders viel. Ze praatten meteen in tal van talen die ik niet kende. Ze waren onder elkaar. Voor het eerst sinds die vroege morgen waren ze zichzelf. Overal lagen hopen keurig opgerolde servetten, klaar voor de morgen die vlug komen zou.

Rond elf uur was alles opgeruimd en ook de jongens en meisjes waren er niet meer. Je zou voor minder naar je kamer trekken. Om 5 uur de volgende dag rekenden de toeristen weer op hun brede glimlach en hun helpende handen.

De servettenoprollers hebben een diepe indruk op mij gemaakt. Ze komen uit kleine dorpjes van overal in de wereld om een extra centje te verdienen. Dat centje moest blijkbaar de basis vormen voor hen verder leven. Of men meerdere cessies van 7 à 8 maanden doet weet ik niet, maar dat zou kunnen. Mensen vanuit arme landen die op de cruiseschepen werken, zijn echte werkers. Pet af!

Het begon met een kinderfietsje met steunwielen

Een klein parkje tussen enkele hoge huizen en zo nu en dan een snel voorbijrijdende tractor, tot zelfs 's avonds laat. Het was in de tijd dat men de maïs van het veld haalde.

Een lief oud vrouwtje zat op een houten bank. Ze had maar de helft van de bank met haar zakdoek afgeveegd. Een bank onder een boom en vogels, dat gaat meestal niet samen, zie je.

Ik wilde ook wel eens van de ondergaande zon genieten en vermits er bijna geen wind was, leek me dat bankje ideaal. Toen ik vanachter een struik, aan de ingang van het parkje, de vertrouwde bank zag staan, zag ik ook het oude vrouwtje, dat naar enkele kinderen, kleine kinderen keek. Spelend met kinderfietsjes, terwijl een drietal mama's vanop een andere bank het spel van de kinderen volgden.

Of ik erbij mocht komen zitten, vroeg ik aan het oude vrouwtje. Ze knikte, maar wees met haar rechterhand naar de witte vlekken op het vrije gedeelte van de bank. Ik haalde mijn zakdoek boven, maar zij schudde met haar hoofd en gaf mij twee papieren zakdoekjes. Zij wees ook naar een afvalbak die wat verder, bijna tussen de struiken verborgen. Eerst opkuisen en dan papiertjes in de vuilbak, wilde ze zeggen. Ik begreep het.

Plots kwam een van de kleine meisjes met haar fietsje naar onze bank toe en ze zou zeker tegen de benen van de oude vrouw gereden zijn, indien ze niet gevallen was. In een putje gereden of zoiets, vermoed ik. En maar wenen, dat het kindje deed. De mama troostte. Ze glimlachte verontschuldigend naar de oude vrouw en nam het kindje mee naar een stukje betegeld terrein. Het wenen hield op en het kindje was weer fietsvaardig.

“Zo ben ik ook begonnen”, lachte ze, terwijl ze naar de kinderen keek. “Met een klein geel fietsje met steunwielen. Later kreeg ik een lichtblauw fietsje en toen dat te klein werd en mijn papa toen geen werk meer had, en wij het niet meer zo breed hadden, de rode fiets van mijn zus, die wel een nieuwe fiets kreeg, omdat ze naar Lier met de fiets naar de school ging. Ach. Mooie tijd, meneer!”

Ze keek naar mij en ik knikte. Ja, zo gaat dat.

“Mijn eerste lief heb ik eens bijna in de gracht gereden. Hij werd wat handtastelijk terwijl we naar de kermis, naar Heikermis, reden. Toen was ik nog maar zestien jaar en al goed gevormd. Ik had niets tegen een stevige kus, maar zo een hele avond dat lief zijn adem horen ruiken, dat was er wat te veel aan. En terwijl ik fietste, genoot ik graag van het fietsen en moest hij maar zijn handen aan het stuur houden.”

“Later zijn we met twee bij de scouts gegaan en fietsten we samen naar internationale bijeenkomsten. We sliepen meestal bij boeren, onderweg. Soms mocht ik ook bij de boerin slapen en mijn liefje bij de varkens. In deze moderne tijd zouden we zeker samen slapen. Op een plaats. Maar ’s morgens was er altijd en overal spek met eieren en bruin brood. Heb je dat klein geel vogeltje gezien, daar, op die tak?”

Ik schudde het hoofd.

Weet de mol wel dat hij zwart ziet?

Er komt zoveel op ons af en soms beslissen wij nog sneller dan een computer. Wat denk jij daarvan, vraagt iemand. En nog voordat wij serieus nagedacht hebben trekken wij al een gezicht dat het antwoord verraad.

Ach, het zit in ons dagdagelijks handelen ingebakken. Floep en het is eruit. Nadien, op een rustig moment, of op een moment van nadenken, kunnen we alles even op een rijtje zetten. Maar als ons denken oppervlakkig blijft, dan wordt het niets.

Sommige mensen hebben de slechte gewoonte om snel een conclusie te trekken. Te praten en nadien te handelen en te praten. En dan vraagt men aan een kompaan zijn/haar mening. Als die mening dat in dezelfde richting gaat, dan lijkt dat een zelfbevestiging. Zo trekt een nieuwe axioma de wereld rond.

Neen, de wereld is niet te complex geworden voor gewone mensen. De mensen leerden oppervlakkiger leven, de mensen verleerden na te denken. Dat is het probleem. Eigenlijk maakt het voor een mol niets uit wat kleur zijn zachte pels heeft, maar voor een mens maakt het heel veel uit welk standpunt hij inneemt over schijnbare eenvoudige situaties, maar die voor een gewone mens soms heel belangrijk kunnen zijn.

Het is niet erg dat men soms eens van gedacht verandert. Als men er maar geen dagdagelijkse gewoonte van maakt, want dan zijn alle kleuren van de regenboog goed. Na eens goed nagedacht te hebben mag men gerust zijn standpunt aanpassen. Dat kan immers een verrijking zijn. Als persoon kan men ook sterker in het leven staan als men eens van standpunt durft te veranderen.

Zeggen: "Ik heb meestal gelijk", is niet zeggen dat je een leugenaar bent of daarmee toegeven dat je even te weinig vlug hebt nagedacht en je onduidelijke standpunten inneemt. Het is ook geen diplomatisch antwoord. Ja, het is normaal dat je meestal gelijk hebt, maar zeg zo nu en dan ook eens dat je daarover nog moet nadenken, dat zo een vraag je een beetje onverwacht gesteld wordt.

Een mol moet niet weten dat hij zwart ziet of niet. Trouwens daar houden mollen zich blijkbaar niet mee bezig. Eten vinden, dat is belangrijk in het leven van een mol. Wij weten dat een mol zwart ziet, of voor mij mag je donkerbouw zeggen, ja

zeker! Maar de titel van deze tekst vergelijken met mensen en hun relaties, kan toch een heel ander beeld vormen. Eerlijkheid en oprechtheid daar gaat het om. Vind je niet?

Een lief klein Kindje

Ja, alle kindjes zijn klein en lief; niets speciaals dus? 't Is te zien hoe je het bekijkt. Als je gelooft dat dit Kindje, op kerstnacht geboren, de zoon van God is, dan ligt dat helemaal wat anders. God, de heerser van onze aarde en alle technische mogelijkheden, die zijn Zoon naar de aarde stuurt om ons te helpen is dus geen gewoon kindje. Zeker als men het kleine boorlingske later Jezus Christus zal noemen.

Alle kindjes zijn lief als ze geboren worden. En kindjes die schreeuwen na de geboorte verwekken trots en fierheid bij de ouders. Een gezond kindje, zie je!

Tot eind jaren dertig van vorige eeuw werden kinderen bijna allemaal thuis geboren 'gehaald' zoals men dat toen noemde. De vroedvrouw was vroeger een verpleegster en nog vroeger in de tijdsrekening een persoon die van moeder op dochter gewone bevallingen begeleidde, met een eerder beperkte kennis van de geneeskunde. Dat kinderen die thuis geboren werden soms bij onverwachte complicaties met verwikkelingen

moesten leven was maar al te waar. De evolutie in de geneeskunde bracht vanaf de jaren na de oorlog een ware revolutie te weeg. In bepaalde delen van kloosters en later in zelfstandige gebouwen werden 'moederhuizen' ingericht. Rond het jaar 2000 waren moederhuizen niet meer rendabel omdat men via vooraf begeleiding naar de materniteit van de ziekenhuizen geleid werd.

Ten tijde van Christus' geboorte was het ook in die regio de gewoonte dat kinderen thuis geboren werden. Dat er voor Maria en Jozef geen plaats was in de herberg, zoals in het evangelie staat, en dat ze op hun reis een beetje door een misschien vroegtijdige geboorte 'overvallen' werden en zij naar een slaapplek moesten zoeken, was blijkbaar toen niet uitzonderlijk. Herbergen waren vroeger verblijfplaatsen waar men kon eten en drinken, slapen en van paarden of kamelen verwisselen. Eigenlijk waren het vroegere boerderijen die ook in hun eigen onderhoud konden voorzien.

Of Jezus nu geboren werd in een schaapsstal of in een grot, iets waarover sommigen nu nog discussiëren, is volgens mij niet belangrijk. Waarover gaat het dan wel? Dat God in zijn oneindige liefde voor de mens, die zijn eigen creatie is, zocht naar een middel om de mens te helpen. God stuurde zijn Zoon naar de mensen om samen met de mensen te leven en te zoeken naar liefde, vrede en naar een geloofsbeleving die warmte kon

uitstralen. De wereld van toen waarin de vrouw een belangrijke rol vervulde, maar ondergewaardeerd werd, een mannenmaatschappij dus. Een tijdperiode waarin er maar een beperkt aantal mensen kon lezen en schrijven. Dus kennisoverdracht was niet eenvoudig. Wanneer men veel van zijn tijd moest gebruiken om in leven te blijven, kon men zo maar niet gaan studeren. Om daarin te voldoen werden soms toneeltjes gespeeld om de bijbel dichterbij de eenvoudige mens te brengen.

Dat Christus geboren werd, staat buiten kijf. Ja, daarin geloven wij. Dat Christus een zegen was en is voor ons mensen, zeker dat we ook daarin geloven. Maar wie is Christus dan voor ons? O, dat verschilt van mens tot mens. Voor sommigen is Christus een 'iemand' van de Kerk en daarmee uit. Moet de kerk terug beginnen met toneeltjes over de bijbel? Maar neen. Meer dan ooit bevinden wij ons op een tocht naar een louteringsberg. Een tocht naar om het even waar, maar waar men nadenkt over waarden en normen. Over geluk, pechvogel zijn en met het geluk spelen en niet altijd zo maar aanvaarden.

Kerstmis is veel meer dan een jaarlijks heroprakelen van het herdenken van die geboorte van de Zoon van God. En een kerststal in onze kerken en huiskamers. Kerstmis is de periode waarin men een spiegel voor zijn eigen leven houdt, terug naar de bron wil, vriendschap en liefde wil bijtanken, de

armen openhoudt voor anderen die nog meer zoekende zijn.

Kerstmis is ook nostalgie, zegt men. Waar of niet? Nostalgie? En waarom ook niet! Als nostalgie ons leidt naar de Zoon van God. Ons de ogen opent en richt naar morgen.

De kerstperiode is ook de tijd waarin wij op een tastbare manier met het kerststalletje als decor tot nadenken kunnen komen.

Kerstmis wil ons meer mens maken met tentakels naar de gemeenschappen rondom ons.

Bij ons op de Hei is de nachtmis op kerstavond 24 december een hoogtepunt. Al jaren een volle kerk. Na de Zingende Heikneuters die jaren voor de sfeer zorgden, is het nu al de tweede keer dat een gelegenheidskoor die goede traditie verder zet. Een half uurtje voor de viering van 23.00 uur begint, zetten zij de traditie voort met sfeervolle muziek. Voor een verzorgde kerstnacht mis zorgden pastoor Michel, het koor en een aantal vrijwilligers. Ook vermelden wij graag Lea en Staf die voor de versiering zorgden. Na een verzorgde receptie in de parochiezaal konden wij allemaal op een nachtelijk uur huiswaarts keren. Mooi en voldaan. Zo blijft Kerstmis nog lang nazinderen en wordt niet vlug vergeten. Herbronnen is meer dan een tankbeurt voor de auto. Het is met andere ogen en vol levenslust naar morgen kijken.

Zalig Kerstfeest en een Gelukkig Nieuwjaar, allemaal!

Lode en zijn pichet

Zo nu en dan moet ik er even tussenuit. Omdat ik me moe voel, of omdat ik precies iets mankeer: ik kan het niet zo best omschrijven, maar de zee is dan mijn bestemming. Voor een dagje of twee. Mijn vrouw rijdt dan mee, zij geniet dagdagelijks van het gewone werk en heeft daaraan meer dan voldoende. Maar de zee ziet ze wel zitten. Dan tuffen wij met ons wagentje zo een honderdvijftig km richting grijsgrauwe zee. De Haan is dan de laatste jaren de bestemming. Vroeger kwamen Oostende en Blankenberge aan bod. De Haan heeft voor mij meer te bieden. Omdat ik daar, op de Zeedijk, een baas van een hotelletje ken en ik van de ene op de andere dag mag bellen, op zijn nummer? Kamer 3. 4, 12. Een van de drie en met zicht op de zee. Ook is het parkeren in De Haan gratis. En de Zeedijk is ideaal om te wandelen. Meestal met een zacht windje en golven die je op hun manier verwelkomen. Om de vele zitbanken niet te vergeten. We wandelden, hand in hand. Plots rukte mijn vrouw zich los en even later bekeek ze een menukaart van een restaurant, met vooraan een ruime veranda. Ja, we lustten soep van de dag met brood, voor slechts zes euro persoon. Voor een volledige hoofdmaaltijd mocht men in de veranda gaan zitten, wij werden verwezen naar het brasseriegedeelte van het restaurant. Geen probleem. Een zachte zetel en toch nog een ver zicht op de soms

aanstormende golven. Aan een tafeltje in onze buurt, zaten twee oudere dames, die luid praatten over de nieuwe reglementen in het onderwijs. De dienstster, een pronte dame van bijna twee meter en middelmatig van lichaamsbouw, vroeg aan de onderwijsdames wat ze wensten te drinken. Un pichet de rouge, vroeg de oudste dame. En het was vooral haar uitspraak die mij aan mijn overleden vriend Lode deed denken.

Lode. Bijna twintig jaar reden we samen, maandelijks, naar Hasselt, naar de vergadering van het bestuur van de toneelschrijvers. Toen vergaderden wij in Het Borrelhuis dat naast de grote bibliotheek was ingeplant. Op de terugweg, zo rond een uur of één parkeerde ik dan mijn auto in de buurt van het steakhouse, tegenover de hoofdingang van de grote kerk. We bestelden steevast een steak met frietjes en voor mij een pintje of een glaasje rode wijn. De eerste jaren was het nog een steak van 350 g, maar de laatste jaren werd het een kleinere steak. 250 g was voor mij nog te veel, soms. Lode kon daar tegen en ook zijn pichet van 500 ml ging zachtjes naar binnen.

Uren hebben we samen heen en weer in de auto naar en van Hasselt gereden. Gepraat over weer en wind, over vrouwen en de rest van de wereld. Op zeker moment zei Lode mij dat zijn huisdokter, die vroeger ook veel dronk, hem gezegd had dat hij helemaal moest stoppen met wijn en zo te drinken. Helemaal geen druppel alcohol meer of hij zou het

einde van het jaar niet halen. Is dat nu zo erg, vroeg ik Lode? Neen, antwoordde hij. Voor jou niet. Maar ik, ik kan dat niet laten. Liever een jaartje vroeger doodgaan. Echt ik kan dat niet laten. Ik moet mijn pichet hebben.

Een maand later (de volgende vergadering) kwam ik na de vergadering even bij Lode binnen, om een kopje koffie te drinken, zei ik tegen Lode. Maar ik kwam binnen omdat zijn vrouw mij wilde spreken en dat mocht in het bijzijn van Lode.

“Frans”, zei ze geëmotioneerd. “Volgende maand ben je nog welkom, maar de maand later moet je niet meer komen. Dan zal mijn man dood zijn. De dokter heeft gezegd dat hij zijn lever helemaal kapot gedronken heeft en dat er absoluut geen druppel alcohol nog mocht gedronken worden. Maar naar mij wil hij niet luisteren. Wil jij nog een laatste poging doen?”

Lode stond erbij, maar reageerde niet.

De volgende maand heb ik bijna ruzie gemaakt met een van mijn beste vrienden, maar hij bleef alcohol drinken. Een kleine pichet van 0,250 ml.

Een paar weken later kreeg ik een telefoontje van de jongste dochter van Lode. “Frans, als je mijn papa nog eens levend wil zien, kom dan vandaag of morgen naar het ziekenhuis van Bonheiden. Mijn mama blijft er dag en nacht bij.”

De volgende middag bracht ik een bezoek aan mijn vriend Lode. Hij lag op een twee persoonskamer. De andere patiënt lag met zijn rug naar het eerste

bed waarin Lode lag, gekeerd. Hij las een boekje van Suske en Wiske. Lode keek naar de kamerdeur. Zijn vrouw maakte met een vrouwenzakdoekje regelmatig zijn lippen nat. Op de tafel lag een grote zak. Men had even daarvoor water uit de buik van Lode verwijderd. Meer dan een emmer.

“Frans is hier”, zei Francine. Met een zekere heimwee in de stem. Het leek alsof Lode twijfelde, ten slotte bromde hij iets en dan deed hij zijn ogen heel even open.

Enkele dagen later kreeg ik een telefoontje, van een gepensioneerde schooljuffrouw of zoiets. De familie van Lode had aan haar gevraagd of ik in de kerk, bij het afscheid van Lode een tekst wilde voorlezen. Een pakkende tekst uit het boek Wijsheid. Zij was de pastorale werkster van de parochie en verving de pastoor bij uitvaarten en zo. Ik vond het een tekst van niks, al wist ik dat velen het boek Wijsheid heel mooi vonden.

“Proficiat, je hebt dat heel mooi voorgelezen”, zei de jongste dochter. “Ik heb ervan genoten!”

Een maand later nodigde de vrouw van Lode mij uit om ergens wat bij te praten en dan ook iets te gaan eten. In het Italiaans restaurant waar ze vroeger samen gingen eten. Zij en Lode. En ik moest op de stoel gaan zitten waar Lode altijd ging zitten. Het was een heerlijk weerzien en de frietjes waren lekker. Plots begint Francine echt bangelijk te wenen. Grote tranen die zo over haar wangen op

de rand van haar bord liepen. “Ik wil van Lode niets zeggen”, snikte ze. “Het was een opperbeste man. Altijd goed voor mij en onze kinderen. Maar nu met zijn pichet wijn heeft hij mij in de steek gelaten.”

We bleven nog een uurtje aan ons tafeltje zitten. Het smaakte niet meer. Later vernam ik dat Francine een tijdje ziek was. We hebben nog een keer gaan eten. Ik ging zitten op de plaats van Lode. We zijn als vrienden uit elkaar gegaan. Ja, we zouden nog wel eens bellen, maar er gebeurde niets meer. Nog een paar maanden later vernam ik dat Francine al een tijdje overleden was.

Toch blijven Lode en Francine, voor mij, een bijna volmaakt koppel. Misschien waren ze helemaal volmaakt zonder die ‘pichet de rouge’.

Waar zijn ze allemaal gebleven?

Waar zijn ze allemaal gebleven?

De vrienden van toen?

Van de lagere school.

Van op de tram naar Mechelen.

De school en de voetbalploeg.

De Chiro, het leger, de KWB.

De reizen en andere heerlijke momenten.

Waar zijn ze allemaal gebleven?

Vriendschappen van maar even